

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
(пос. пр. 6 від «14» 12 2020 р.)
Ректор

А.А.Мазаракі

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК /
ACCOUNTING**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: А.П. Шаповалова, канд. екон. наук, доц.
Н.В. Найдьонова, канд. екон. наук.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування від 14 вересня 2020 року, протокол № 2.

Рецензенти: к.е.н., доц. Уманців Г.В.
гол. бухгалтер ТОВ «Садовий центр «Далас» Голубчук Н.В.

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК /
ACCOUNTING**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Автори:
ШАПОВАЛОВА Алла Павлівна,
НАЙДЬОНОВА Наталія Володимирівна

ВСТУП

Програму дисципліни «Бухгалтерський облік» розроблено відповідно до навчального плану підготовки за ступенем вищої освіти «молодший бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Дисципліна «Бухгалтерський облік» відноситься до обов'язкових дисциплін.

Програма містить такі розділи:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як обов'язкової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасних теоретичних знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, методичні прийоми бухгалтерського обліку та основи його організації на підприємстві; формування умінь з ведення обліку основних господарських процесів.

Завданнями дисципліни є:

- 1) вивчення предмету бухгалтерського обліку, сутності та класифікації його об'єктів;
- 2) оволодіння принципами бухгалтерського обліку;
- 3) вивчення нормативно-правових основ регулювання бухгалтерського обліку;
- 4) засвоєння методичних прийомів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність підприємства;
- 5) вивчення загальних засад організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- 6) формування уявлення про повний цикл реєстрації та обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності;
- 7) набуття навичок використання облікової інформації в управлінні підприємством.

Предметом дисципліни є теоретичні засади та діюча практика бухгалтерського обліку на підприємствах.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях економіки і проводиться в тісному взаємозв'язку з вивченням навчального матеріалу дисциплін: «Економічна теорія», «Економіка і фінанси підприємства», «Статистика» а також є фундаментом для поглибленого подальшого вивчення професійно-орієнтованих дисциплін.

Знання:

- ✓ основ мікро- та макроекономіки (загальних знань про діяльність підприємств та держави у цілому);
- ✓ механізму функціонування фінансової системи в цілому, її окремих сфер та ланок тощо;
- ✓ складових ресурсного потенціалу підприємства;
- ✓ економічний зміст, механізм формування капіталу та результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- ✓ основ інформаційних технологій для збору та обробки фінансово-економічної інформації.

Вміння:

- ✓ застосовувати методи та прийоми макро- та мікроекономічних досліджень для аналізу ефективності суб'єктів господарювання та тенденцій розвитку економічних відносин;
- ✓ використовувати сучасні інформаційні інструменти та технології.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Результатами вивчення дисципліни є формування знань і навичок документального оформлення господарських операцій, ведення синтетичного та аналітичного обліку, узагальнення даних у фінансовій звітності.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» як обов'язкова компонента освітньої програми забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньою програмою:

*«Облік і оподаткування» (ОС молодший бакалавр),
2019 рік*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 1	Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань	1-8
ЗК 2	Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів	2-8
ЗК 3	Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом	2-8
ЗК 7	Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в широкому діапазоні практичної роботи за фахом та повсякденному житті	2-8
ЗК 8	Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово	1-8
ЗК 10	Навички здійснення безпечної діяльності, прагнення до збереження навколишнього середовища	8
ЗК 12	Здатність орієнтуватися в основних нормативно-правових актах в області забезпечення безпеки, вміння обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки	1-8
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
ФК 2	Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.	3-8
ФК 3	Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження	1-8

	економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері облік та оподаткування.	
ФК 4	Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності до вимог законодавства	1, 8
ФК 5	Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в бухгалтерському обліку, їх систематизації, узагальнення та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб користувачів.	3-8
ФК 6	Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.	6-8
ФК 7	Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України.	3
ФК 9	Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію.	3-8
ФК 10	Здатність здійснювати контроль господарської діяльності як функції управління підприємством з метою забезпечення його ефективного функціонування, оцінки результатів роботи, виконання планів, визначення порушень прийнятих норм і стандартів, підвищення відповідальності.	8
ФК 11	Здатність здійснювати контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування, збереження і ефективного використання ресурсів.	3-8
ФК 14	Здатність впроваджувати безпечні технології, здійснювати вибір оптимальних умов і режимів праці, проектувати та	1, 8

	організувати робочі місця на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці та безпеки життєдіяльності	
ФК 15	Здатність до проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві	8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 2	Знати місце і значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.	1, 3, 4, 7, 8
ПРН 3	Знати теорію та методологію інформатики, інформаційно-комунікаційного простору, інформації соціальних комунікацій.	7-8
ПРН 4	Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, контролю, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	2
ПРН 5	Формувати й аналізувати бухгалтерську звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію.	3
ПРН 6	Володіти методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.	2-8
ПРН 7	Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	3-8
ПРН 9	Уміти застосовувати нормативні акти, принципи і стандарти бухгалтерського обліку для формування облікової політики підприємства	1, 8
ПРН 10	Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку та оподаткування.	3-8

ПРН 14	Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.	1-8
ПРН 15	Вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття.	2-8
ПРН 17	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.	3-8
ПРН 18	Уміти визначати стратегічні цілі професійної діяльності, аналізувати сучасний ринок праці та вільно оперувати правилами складання власного портфоліо для пошуку роботи.	3-6
ПРН 19	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства.	1-8

«Облік і оподаткування» (ОС молодший бакалавр), 2020 рік

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 01	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	1-8
ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	2-8
ЗК 03	Здатність працювати в команді.	2-8
ЗК 04	Здатність працювати автономно.	2-8
ЗК 06	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	1, 2, 8

ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1-8
ЗК 09	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-8
ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.	3-8
ЗК 12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	1-8
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	1-8
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1-8
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.	1, 2, 8
<i>Спеціальні (фахові) компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	1-8
СК 02	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку та оподаткування.	3-8
СК 03	Здатність до відображення інформації щодо основних господарських процесів суб'єктів господарювання в бухгалтерському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності (в звіті про фінансовий стан) та інтерпретації	3-8

	для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	
СК 04	Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.	1, 3, 7
СК 06	Здатність здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.	3-8
СК 07	Здатність застосовувати методики проведення контрольних функцій бухгалтерського обліку.	3-8
СК 08	Здатність ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.	3-8
СК 09	Здатність здійснювати внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.	3-8
СК10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.	1, 2, 8
СК11	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	1-8
СК 12	Здатність впроваджувати безпечні технології, здійснювати вибір оптимальних умов і режимів праці, проектувати та організовувати робочі місця на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці та безпеки життєдіяльності	1, 8
СК 13	Здатність до проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.	1, 8
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР 01	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між	1-8

	процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	
ПР02	Розуміти місце і значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.	1-8
ПР03	Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	2-7
ПР04	Розуміти фінансову, податкову і статистичну звітність підприємств.	3
ПР05	Володіти базовим методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.	3-7
ПР06	Розуміти особливості практики здійснення обліку та оподаткування діяльності підприємств виробничої сфери.	3-7
ПР08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.	3-8
ПР09	Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.	7
ПР10	Володіти базовим методичним інструментарієм контролю при здійсненні бухгалтерського обліку та оподаткування.	3-8
ПР 12	Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку та оподаткування.	3-8
ПР13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.	3-8
ПР14	Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.	3, 4, 6, 7
ПР15	Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	2, 3, 4, 6, 7

ПР16	Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.	1-8
ПР17	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	2-8
ПР18	Вміти аналізувати розвиток системи бухгалтерського обліку на національному рівні.	1-7
ПР19	Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища.	1, 8
ПР20	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.	1-8
ПР21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	1-8
ПР 22	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1, 8
ПР 23	Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	1-8

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції

Сутність та загальна характеристика господарського обліку. Бухгалтерський облік в системі господарського обліку, його сутність та характеристика в історичній ретроспективі.

Бухгалтерський облік в сучасній системі управління суб'єктом господарювання. Мета та функції бухгалтерського обліку, облікові вимірники. Види бухгалтерського обліку на підприємстві: фінансовий та внутрішньогосподарський (управлінський) облік. Користувачі облікової інформації.

Регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Мета та суб'єкти державного регулювання бухгалтерського обліку. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Національні та міжнародні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та фінансової звітності; сфера їх застосування.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 8, 10, 23.

Основний: 1-3.

Додатковий: 2-4.

Інтернет-ресурси: 1, 2.

Тема 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку

Поняття про предмет бухгалтерського обліку.

Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, фінансові результати, господарські процеси.

Активи підприємства, їх сутність та класифікація. Загальна характеристика оборотних та необоротних активів підприємства.

Зобов'язання підприємства, їх сутність та класифікація. Загальна характеристика довгострокових та поточних зобов'язань, забезпечень наступних витрат і платежів, доходів майбутніх періодів. Поняття непередбачених зобов'язань.

Власний капітал, його сутність та загальна характеристика складових власного капіталу.

Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Загальна характеристика процесів придбання, виробництва та реалізації.

Принципи бухгалтерського обліку, їх характеристика.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 8, 23.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 2-4.

Інтернет-ресурси: 1, 2.

Тема 3. Баланс (звіт про фінансовий стан) і звітність як елементи методу бухгалтерського обліку

Загальне поняття про метод бухгалтерського обліку та його складові елементи.

Баланс (звіт про фінансовий стан) як елемент методу бухгалтерського обліку. Мета складання балансу. Побудова та структура балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння, його інтерпретації. Інформаційне значення балансу.

Типи господарських операцій та їх вплив на структуру та валюту балансу.

Фінансова звітність як спосіб узагальнення даних бухгалтерського обліку. Основні форми фінансової звітності.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 8, 23.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 2-4.

Інтернет-ресурси: 1, 2.

Тема 4. Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку

Поняття рахунку бухгалтерського обліку як інформаційної моделі об'єкту обліку.

Активні рахунки, пасивні рахунки, активно-пасивні рахунки: їх характеристика і побудова.

Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські

записи (проведення), їх види. Порядок визначення оборотів і сальдо по активних і пасивних рахунках.

Контрольне значення подвійного запису.

Синтетичні рахунки, їх призначення. Субрахунки та їх використання. Аналітичні рахунки, їх призначення. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками.

Узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку. Оборотно-сальдова відомість по синтетичних рахунках, її зміст та порядок складання. Інформаційне та контрольне значення оборотно-сальдової відомості по синтетичних рахунках.

Оборотні відомості по аналітичних рахунках, їх види та значення.

Звіряння даних синтетичного та аналітичного обліку.

Класифікація рахунків, її принципи. Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.

План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його побудови. Характеристика Плану рахунків та Інструкції про його застосування. Поняття про робочий План рахунків підприємства.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 3, 9, 23.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 2-4.

Інтернет-ресурси: 1, 3, 4.

Тема 5. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Вимоги щодо складання первинних документів.

Класифікація документів за призначенням, за порядком та за місцем складання, за іншими ознаками.

Поняття та значення документообігу.

Перевірка та опрацювання первинних документів в бухгалтерії.

Зберігання первинних документів.

Вилучення документів.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 10,12, 23, 27.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 1-4.

Інтернет-ресурси: 1, 3, 4.

Тема 6. Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку

Сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку.

Цілі та завдання інвентаризації. Види інвентаризації.

Організація інвентаризаційної роботи на підприємстві. Інвентаризаційні комісії, робочі інвентаризаційні комісії, їх склад та функції.

Загальний порядок проведення та документального оформлення інвентаризації активів та зобов'язань.

Регулювання інвентаризаційних різниць (нестач, надлишків чи сумарних різниць).

Оцінка як система вартісного виміру.

Сутність калькуляції в бухгалтерському обліку.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 3,13, 22.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 1-4.

Інтернет-ресурси: 1, 3, 4.

Тема 7. Бухгалтерський облік основних господарських процесів

Облік процесу придбання активів підприємства.

Облік процесу придбання необоротних активів. Документальне оформлення операцій з придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Оцінка основних засобів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання основних засобів. Відображення придбання основних засобів в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Облік придбання нематеріальних активів. Документальне оформлення операцій з придбання нематеріальних активів. Оцінка

нематеріальних активів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання нематеріальних активів. Відображення придбання нематеріальних активів в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Облік процесу придбання виробничих запасів. Документальне оформлення операцій з придбання виробничих запасів. Оцінка запасів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання виробничих запасів. Відображення придбання виробничих запасів в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік придбання малоцінних та швидкозношувальних предметів.

Облік процесу виробництва та визначення собівартості готової продукції. Документальне оформлення витрат на виробництво продукції. Прямі та непрямі витрати. Характеристика рахунків з обліку витрат на виробництво продукції, відображення їх в обліку. Визначення фактичної виробничої собівартості продукції. Облік випуску готової продукції.

Облік процесу реалізації. Фактична собівартість реалізованої продукції. Дохід від реалізації готової продукції, умови його визнання. Характеристика рахунків з обліку реалізації готової продукції. Відображення в обліку реалізації готової продукції та фінансових результатів від реалізації.

Облік доходів, витрат та фінансового результату операційної діяльності. Класифікація доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів операційної діяльності. Облік витрат операційної діяльності. Методика визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 2-6, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 22, 23-27.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 1-4.

Інтернет-ресурси: 1, 3, 4.

Тема 8. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Сутність облікового циклу на підприємстві. Первинний, поточний та узагальнюючий облік.

Облікові реєстри та їх класифікація. Хронологічний, систематичний та комбінований записи в бухгалтерському обліку. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення.

Форми бухгалтерського обліку: сутність та види.

Інформаційні системи в обліку.

Сутність облікової політики підприємства. Функції керівника і головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Форми організації бухгалтерського обліку.

Організація робочого місця бухгалтера на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці. Методичний, технічний та організаційний аспекти облікової політики. Наказ про облікову політику: основний зміст та призначення.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 8, 23.

Основний: 1- 3.

Додатковий: 2-4.

Інтернет-ресурси: 1, 2.

5. Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 - IV. – URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
2. Інструкція про безготівкові розрахунки України в національній валюті: Постанова правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0448-02>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. – URL: <http://uazakon.com/document/fpart03/idx03865.htm>
5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Наказ Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327. – URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=50098&cat_id=50097
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003р. № 561. – URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.1226>.
7. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.htm
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
10. Податковий кодекс України від 02.12. 2010 р. № 2755 – IV. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
11. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова правління НБУ від 29.12.2017р. № 148. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>
12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG704.html
13. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0823-07>

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати": Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0610-06>
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби": Наказ Міністерства України від 27.04.2000 р. № 92. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи": Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99>
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0751-99>
23. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
24. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів: Наказ Міністерства фінансів України від 22.11.2004 р. № 732. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1580-04>
25. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN321.html
26. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів: наказ Міністерства статистики України від 21.06.96 № 193.- URL: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=293629&cat_id=293536
27. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003р. № 851-IV. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

Основний:¹

1. Лишиленко О. Бухгалтерський облік: підручник/ Лишиленко О. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. - 670 с.

¹ Курсивом виділена спеціальна література, яка є в наявності у бібліотеці КНТЕУ

2. Ткаченко Н. Бухгалтерський облік: підручник/ Ткаченко Н. – Київ: Алерта, 2020. - 192 с.
3. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015, – 572 с.

Додатковий:

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.
2. Бухгалтерський облік / Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В. В. – Київ: Простобук, 2017. – 552 с.
3. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник / [Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. та ін.]; під заг. ред. М. І. Скрипник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с.
4. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб./ Скоробогатова Н.Є. –К.: КПІ ім. Ігоря Сикорського, Вид-во «Політехніка», 2017. – 248 с. – URL:
5. Сопко В.В., Сопко О.В., Шаповалова А.П., Августова О.В. Бухгалтерський облік: опорний конспект лекцій – К. : КНТЕУ, 2018.

Інтернет-ресурси

1. www.minfin.gov.ua – офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України
2. www.rada.gov.ua – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. www.buhgalteria.com.ua – веб-сайт газети української бухгалтерії «Бухгалтерія».
4. www.dtkk.ua – веб-сайт журналу «Дебет-Кредит»